

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

09 травня 2025 року

Київ

№ 54

Про затвердження Змін до Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 73, 74 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою вдосконалення порядку застосування Національним банком України заходів впливу Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту методології регулювання діяльності банків (Оксана Присяженко) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 22

Зміни
до Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу

1. У розділі II:

1) у главі 3:

пункт 3.1 викласти в такій редакції:

“3.1. Національний банк має право укласти письмову угоду з банком у разі порушення банком вимог банківського, валютного законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку, нормативно-правових актів Національного банку (включаючи значення пруденційних нормативів, лімітів валютної позиції) або здійснення ризикової діяльності.

Національний банк має право ініціювати укладення письмової угоди з банком шляхом надсилання до банку листа за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку / керівника структурного підрозділу Національного банку, який ініціював адміністративне провадження, з пропозицією подати заяву та проєкт письмової угоди у визначений строк і з визначеними (за потреби) заходами / зобов'язаннями та строками / умовами їх виконання.

Банк має право ініціювати укладення письмової угоди шляхом надсилання заяви та проєкту угоди в разі:

1) отримання довідки / акта / іншого документа Національного банку, в якому зафіксовано обставини, що можуть бути підставою для застосування Національним банком заходу впливу;

2) виявлення банком обставин, що можуть бути підставою для застосування Національним банком заходу впливу, визначених у пунктах 3.3–3.5 глави 3 розділу II цього Положення.

Національний банк надсилає банку повідомлення про початок адміністративного провадження за ініціативою банку у випадку, зазначеному в підпункті 2 пункту 3.1 глави 3 розділу II цього Положення, з урахуванням вимог пункту 3.4 глави 3 розділу I цього Положення невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня (за наявності обґрунтованих причин – не пізніше третього робочого дня) після отримання заяви банку про ініціювання укладення письмової угоди.”;

абзац перший пункту 3.2 викласти в такій редакції:

“3.2. Банк подає підписаний головою правління банку чи іншою уповноваженою банком особою проєкт письмової угоди, у якій визнає допущені порушення / здійснення ризикової діяльності та зобов’язується забезпечити виконання заходів / узятих на себе зобов’язань (включаючи грошове).”;

пункти 3.3–3.6 викласти в такій редакції:

“3.3. Банк, який порушив хоча б один із нормативів капіталу та/або не дотримується комбінованого буфера капіталу, установлених Національним банком, не пізніше ніж на п’ятий робочий день із дня допущення такого порушення має право подати до Національного банку заяву про ініціювання укладення письмової угоди та її проєкт, складений відповідно до вимог пункту 3.7 глави 3 розділу II цього Положення, із планом заходів для підтримки або відновлення рівня капіталу (далі – програма капіталізації).

Банк має право у визначений в абзаці першому пункту 3.3 глави 3 розділу II цього Положення строк подати Національному банку обґрунтоване клопотання про намір укласти письмову угоду та продовження строку подання заяви та проєкту письмової угоди до п’яти робочих днів.

3.4. Банк, який допустив порушення значень пруденційних нормативів, крім нормативів капіталу, та/або не забезпечив подання повного переліку пов’язаних з банком осіб, має право подати до Національного банку заяву про ініціювання укладення письмової угоди та її проєкт, складений відповідно до вимог пункту 3.7 глави 3 розділу II цього Положення, про виконання плану заходів щодо усунення допущених порушень та приведення значень пруденційних нормативів у відповідність до вимог Національного банку (з установленням строків його виконання) та/або щодо визначення повного переліку пов’язаних з банком осіб не пізніше ніж на п’ятий робочий день із дня допущення такого порушення.

Банк має право у визначений в абзаці першому пункту 3.4 глави 3 розділу II цього Положення строк подати Національному банку обґрунтоване клопотання про намір укласти письмову угоду та продовження строку подання заяви та проєкту письмової угоди до п’яти робочих днів.

3.5. Банк, який допустив порушення значень лімітів валютної позиції п’ять і більше разів поспіль, протягом п’яти робочих днів із дня порушення має право подати до Національного банку заяву про ініціювання укладення письмової угоди та її проєкт, складений відповідно до вимог пункту 3.7 глави 3 розділу II цього Положення, із планом заходів щодо порядку та строків усунення допущеного порушення.

Банк має право у визначений в абзаці першому пункту 3.5 глави 3 розділу II цього Положення строк подати Національному банку обґрунтоване клопотання про намір укласти письмову угоду та продовження строку подання заяви та проєкту письмової угоди до п’яти робочих днів.

3.6. Письмова угода може бути укладена у формі електронного документа або в паперовій формі. Письмова угода в паперовій формі складається в двох примірниках.”;

підпункт 15 пункту 3.7 після слів “з питань фінансового моніторингу,” доповнити словами “законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку,”;

пункти 3.8–3.10 викласти в такій редакції:

“3.8. Банк має право подати Національному банку заяву про ініціювання укладення письмової угоди та її проєкт за результатами банківського нагляду не пізніше ніж на сьомий робочий день із дня отримання довідки / акта / іншого документа, в якому Національний банк зафіксував обставини, що можуть бути підставою для застосування Національним банком заходу впливу, або в строк, зазначений у листі Національного банку з пропозицією укласти письмову угоду.

Банк має право у визначений в абзаці першому пункту 3.8 глави 3 розділу II цього Положення строк подати Національному банку обґрунтоване клопотання про намір укласти письмову угоду та продовження строку подання заяви та проєкту письмової угоди, але не більше ніж до 20 днів. Вимоги першого речення абзацу другого пункту 3.8 глави 3 розділу II цього Положення не застосовуються, якщо банк отримав листа Національного банку з пропозицією укласти письмову угоду.

Банк повідомляє Національний банк про намір укласти письмову угоду за результатами нагляду з питань фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду за дотриманням вимог санкційного законодавства не пізніше ніж на сьомий робочий день із дня отримання довідки / акта / листа з пропозицією укласти письмову угоду і протягом місяця з дня отримання довідки / акта або строку, зазначеного в листі з пропозицією укласти письмову угоду, надсилає заяву про ініціювання укладення письмової угоди та її проєкт, складений відповідно до вимог пункту 3.7 глави 3 розділу II цього Положення.

Національний банк розглядає поданий банком проєкт письмової угоди щодо обґрунтованості, повноти та ефективності запроваджуваних (передбачених) банком заходів / зобов’язань і строків їх виконання.

Національний банк за наявності зауважень або доповнень до поданого банком проєкту письмової угоди за результатами банківського нагляду має право:

1) щодо невідповідності поданого проєкту письмової угоди вимогам щодо її подання, визначеним у пункті 3.2 глави 3 розділу II, та/або вмісту, визначеним у пункті 3.7 глави 3 розділу II, розділі III цього Положення, або наявних зауважень до тексту проєкту письмової угоди (крім змісту заходів / зобов’язань і строків їх виконання) – надіслати банку листа за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку / керівника структурного підрозділу

Національного банку, який ініціював (супроводжує) адміністративне провадження, про зауваження та потребу доопрацювання проєкту письмової угоди у визначений у листі строк, але не більше ніж 10 робочих днів;

2) щодо обґрунтованості, повноти, ефективності запроваджуваних (передбачених) банком у проєкті письмової угоди заходів / зобов'язань і строків їх виконання – надіслати банку листа за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку / керівника структурного підрозділу Національного банку, який ініціював (супроводжує) адміністративне провадження, про виявлені за результатами розгляду Правлінням Національного банку або Комітетом з питань нагляду зауваження та потребу доопрацювання проєкту письмової угоди у визначений Правлінням Національного банку або Комітетом з питань нагляду строк.

Банк у разі неможливості надати доопрацьований проєкт письмової угоди у визначений Національним банком строк має право подати заяву про зупинення адміністративного провадження на строк, який є необхідним для подання проєкту письмової угоди, але не більше ніж 10 робочих днів.

Національний банк має право зупинити адміністративне провадження за заявою банку на строк, який є необхідним для подання проєкту письмової угоди, але не більше ніж 10 робочих днів.

Національний банк у разі неподання банком у визначений строк доопрацьованого проєкту письмової угоди або заяви про зупинення адміністративного провадження приймає рішення за результатом розгляду наявного в Національного банку проєкту письмової угоди.

3.9. Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду за пропозицією структурного підрозділу Національного банку, який ініціював (супроводжує) адміністративне провадження, оцінює обґрунтованість, повноту, ефективність запроваджуваних (передбачених) банком у проєкті письмової угоди заходів / зобов'язань і строків їх виконання та приймає рішення про:

- 1) застосування до банку заходу впливу у вигляді укладення письмової угоди;
- 2) відмову в задоволенні заяви банку щодо ініціювання укладення письмової угоди (у разі недоцільності її укладення або якщо застосування заходу впливу у вигляді укладення письмової угоди не є адекватним);
- 3) відмову в задоволенні заяви банку щодо укладення письмової угоди та пропозицію щодо подання банком нового проєкту письмової угоди у визначений строк з урахуванням викладених у рішенні Національного банку зауважень до запропонованого банком проєкту письмової угоди.

Рішення, визначені в підпунктах 1, 2, 3 пункту 3.9 глави 3 розділу II цього Положення, доводяться до відома банку в порядку, визначеному в пункті 3.13 глави 3 розділу I цього Положення.

Національний банк у рішенні про застосування заходу впливу у вигляді укладення письмової угоди обумовлює порядок контролю за виконанням заходів / зобов'язань банку та порядок і форми надання банком додаткової інформації, потрібної для контролю за виконанням прийнятих ним зобов'язань.

3.10. Письмову угоду з банком від Національного банку підписує член Правління Національного банку, який згідно зі своїми функціональними обов'язками здійснює керівництво структурним підрозділом Національного банку, який ініціював (супроводжує) адміністративне провадження.”;

у пункті 3.11:

абзац третій викласти в такій редакції:

“банк не надав нового проєкту письмової угоди протягом строку, встановленого в рішенні Національного банку, та/або в новому проєкті письмової угоди не врахував зауважень, визначених у рішенні Національного банку;”;

пункт після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом шостим такого змісту:

“Національний банк має право прийняти рішення про застосування до банку іншого заходу впливу незалежно від подання банком заяви про ініціювання укладення письмової угоди та її проєкту.”;

пункти 3.12, 3.13 викласти в такій редакції:

“3.12. Банк має право подати Національному банку заяву про внесення змін до письмової угоди щодо переліку заходів / зобов'язань та/або строків їх виконання за наявності обґрунтованих підстав з проєктом відповідних змін.

Національний банк розглядає поданий банком проєкт змін до письмової угоди щодо обґрунтованості, повноти та ефективності запроваджуваних (передбачених) банком заходів / зобов'язань і строків їх виконання.

Рішення про внесення змін до письмової угоди / рішення про відмову у задоволенні заяви про внесення змін до письмової угоди приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

Національний банк має право в разі розгляду питання про внесення змін до письмової угоди запросити уповноважену (уповноважених) особу (осіб) банку на засідання Правління Національного банку або Комітету з питань нагляду для надання пояснень відповідно до пункту 3.10 глави 3 розділу I цього Положення.

Рішення про внесення змін до письмової угоди / рішення про відмову в задоволенні заяви про внесення змін до письмової угоди доводиться до відома банку в порядку, визначеному в пункті 3.13 глави 3 розділу I цього Положення.

3.13. Національний банк протягом дії письмової угоди має право за потреби ініціювати внесення змін до неї в частині переліку заходів / зобов'язань та/або строків їх виконання.

Національний банк має право ініціювати внесення змін до письмової угоди шляхом надсилання до банку листа за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку / керівника структурного підрозділу Національного банку, який ініціював (супроводжує) адміністративне провадження, з пропозицією, в якому зазначаються зміни, які пропонується включити до письмової угоди, та строк подання проєкту змін до письмової угоди до Національного банку.

Національний банк розглядає поданий банком проєкт змін до письмової угоди щодо повноти врахування ініційованих Національним банком змін.

Рішення про внесення змін до письмової угоди / питання про неврахування ініційованих Національним банком змін до письмової угоди приймає / розглядає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

Національний банк має право в разі розгляду питання щодо внесення змін до письмової угоди запросити уповноважену (уповноважених) особу (осіб) банку на засідання Правління Національного банку або Комітету з питань нагляду для надання пояснень, включаючи пояснення неврахування ініційованих Національним банком змін до письмової угоди, відповідно до пункту 3.10 глави 3 розділу I цього Положення.

Рішення про внесення змін до письмової угоди доводиться до відома банку в порядку, визначеному в пункті 3.13 глави 3 розділу I цього Положення.”;

підпункт 1 пункту 3.15 викласти в такій редакції:

“1) дострокового виконання банком заходів / узятих на себе зобов'язань і подання документів, що підтверджують їх виконання;”;

у пункті 3.16:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

“1) дострокового виконання банком заходів / узятих на себе зобов'язань за результатами розгляду Національним банком поданих банком документів, що підтверджують їх виконання;”;

в абзаці четвертому слова “усунення порушень” замінити словами “виконання банком заходів / узятих на себе зобов'язань”;

абзац шостий замінити двома новими абзацами шостим та сьомим такого змісту:

“Національний банк має право в разі розгляду питання про дострокове припинення дії письмової угоди запросити уповноважену (уповноважених) особу (осіб) банку на засідання Правління Національного банку або Комітету з питань нагляду для надання пояснень відповідно до пункту 3.10 глави 3 розділу I цього Положення.

Рішення про дострокове припинення дії письмової угоди / відмову в задоволенні заяви банку про дострокове припинення дії письмової угоди

доводиться до відома банку в порядку, визначеному в пункті 3.13 глави 3 розділу I цього Положення.”;

2) у главі 5:

в абзаці першому пункту 5.11 слова “реєстру комерційних агентів банків” замінити словами “Реєстру платіжної інфраструктури”;

пункт 5.16 виключити.

У зв’язку з цим пункти 5.17–5.20 уважати відповідно пунктами 5.16–5.19;

у пункті 5.17:

пункт після абзацу третього доповнити новим абзацом четвертим такого змісту:

“Банк має право подати Національному банку заяву про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій, установлених за результатами нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду за дотриманням вимог санкційного законодавства, не раніше спливу половини строку обмеження або зупинення операцій, визначеного в рішенні про обмеження або зупинення операцій.”.

У зв’язку з цим абзаци четвертий – дев’ятий уважати відповідно абзацами п’ятим – десятим;

підпункт “а” викласти в такій редакції:

“а) дострокової відміни обмеження або зупинення операцій – відомості та документи, що згідно з пунктом 5.15 глави 5 розділу II цього Положення підтверджують дотримання банком умов обмеження / зупинення;”;

у пункті 5.18:

в абзаці першому цифри “5.18” замінити цифрами “5.17”;

в абзаці четвертому:

цифри “5.18” замінити цифрами “5.17”;

абзац доповнити словами “, або вжиття дієвих (належних, ефективних, адекватних, своєчасних) заходів щодо усунення виявлених порушень, недопущення їх у подальшій діяльності, припинення здійснення ризикової діяльності”;

пункт після абзацу четвертого доповнити новим абзацом п’ятим такого змісту:

“заява про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій, установлених за результатами нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду за дотриманням вимог санкційного законодавства, подана до спливу половини строку обмеження або зупинення операцій, визначеного в рішенні про обмеження або зупинення операцій (крім випадку, коли заява подана разом із пакетом документів щодо припинення здійснення банківської діяльності без припинення юридичної особи за рішенням акціонерів банку);”;

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – одинадцятий уважати відповідно абзацами шостим – дванадцятим;

абзац одинадцятий виключити.

У зв'язку з цим абзац дванадцятий уважати абзацом одинадцятим;

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

“Банк має право розпочати здійснення операцій, що були обмежені, зупинені, припинені, з наступного робочого дня за днем отримання рішення про дострокову відміну обмеження (зупинення) / відміну припинення здійснення операцій.”;

пункт 5.19 викласти в такій редакції:

“5.19. Рішення про внесення змін до рішення Національного банку про обмеження, зупинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій / дострокову відміну обмеження або зупинення операцій / відміну припинення операцій чи про відмову в задоволенні заяви про внесення змін до рішення Національного банку про обмеження, зупинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій / дострокову відміну обмеження або зупинення операцій / відміну припинення операцій приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

Національний банк має право в разі розгляду питання про внесення змін до рішення Національного банку про обмеження, зупинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій / дострокову відміну обмеження або зупинення операцій / відміну припинення операцій запросити уповноважену (уповноважених) особу (осіб) банку на засідання Правління Національного банку або Комітету з питань нагляду для надання пояснень відповідно до пункту 3.10 глави 3 розділу I цього Положення.

Рішення про внесення змін до рішення Національного банку про обмеження, зупинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій / дострокову відміну обмеження або зупинення операцій / відміну припинення операцій чи про відмову в задоволенні відповідної заяви доводиться до відома банку в порядку, визначеному в пункті 3.13 глави 3 розділу I цього Положення.”;

3) пункт 10.1 глави 10 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“і) невиконання або неналежне виконання банком заходів / зобов'язань, узятих на себе відповідно до умов письмової угоди.”.